

VOORWOORD

Mijn laatste studiejaar voelt alsof ik hier drie weken geleden aan begon. Nog nooit is een jaar zo snel voorbij gevlogen. Na het schrijven van drie scripties in drie achtereenvolgende jaren en met inachtneming van de veranderende financiële regelingen in het onderwijs, neem ik hierna bewust en voldaan afscheid van het studentenbestaan. Met veel plezier en toewijding heb ik de afgelopen maanden gewerkt aan dit onderzoek, een mooie afsluiting van twintig jaar in de schoolbanken.

Het onderwerp van dit onderzoek komt niet uit de lucht vallen. Tijdens de missie in Afghanistan maakte ik zelf deel uit van het thuisfront, niet als direct familielid of partner, maar als relatie van een familielid. De emoties liepen op, onzekerheden veroorzaakten spanning en media-uitingen werden op de voet gevolgd. Met grote nieuwsgierigheid naar hoe anderen deze situatie hebben ervaren ben ik begonnen aan dit onderzoek. De verhalen van de respondenten heb ik met veel belangstelling en aandacht aangehoord. De resultaten zijn consistent en leveren een duidelijk antwoord op de onderzoeksvraag.

Deze thesis is tot stand gekomen in samenwerking met mijn begeleidster Aleid Fokkema. Haar ben ik zeer dankbaar voor de prettige en duidelijke manier van samenwerken tijdens dit proces. Tevens wil ik mijn oma Riet Vink, mijn moeder Renske Ton en goede vriend Raphael Nurmohamed bedanken voor een zeer gewaardeerde kritische blik op de tekst. Jacomien Roobol en Marloes Engelhard voor de motiverende woorden en het vertrouwen. Yoram ter Horst voor het in contact brengen met de respondenten. En alle respondenten voor hun tijd en openheid tijdens de interviews, die ik met veel plezier heb afgenomen.

Jana van Linden,

Rotterdam, juni 2012

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	1
1. THEORIE	3
1.1. SOCIAAL HISTORISCH KADER	3
BESLUITVORMING	4
VERLENGING MISSIE	7
VECHTMISSIE	8
1.2. THEORETISCH KADER	9
THUISFRONT	10
UITZENDERVERARINGEN	11
ERKENNING EN WAARDERING	12
BEELDVORMING	14
MEDIA EN COMMUNICATIE	15
PUBLIEKE OPINIE	17
OORLOGSJOURNALISTIEK	19
(UN)EMBEDDED JOURNALISM	20
SAMENVATTING EN ONDERZOEKSVRAAG	22
2. ONDERZOEKSOPZET	24
2.1. ONDERZOEKSEENHEDEN	24
2.2. ONDERZOEKSPERIODE	25
2.3. ONDERZOEKSMETHODE	26
3. ANALYSE BERICHTGEVING MINISTERIE VAN DEFENSIE	27
3.1. HET BELEID	28
SPEERPUNTEN	28
MEDIA EN DOELGROEPEN	30
COMMUNICATIE	31
3.2. EVALUATIE	33
BERICHTGEVING	33
BELEIDSWIJZIGING	35
3.3. CONCLUSIE	37

4. ANALYSE DIEPTE-INTERVIEWS	39
4.1. MEDIA KANALEN	40
4.2. COMMUNICATIE	44
4.3. BEELDVORMING	47
5. DISCUSSIE	51
6. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	54
6.1. CONCLUSIE	54
6.2. AANBEVELINGEN	57
LITERATUURLIJST	59
BIJLAGE	65
A. COMMUNICATIEPLAN DEFENSIE	65
B. TRANSCRIPTIES	86
RESPONDENT 1	86
RESPONDENT 2	103
RESPONDENT 3	116
RESPONDENT 4	132
RESPONDENT 5	150
RESPONDENT 6	167